

Discussienota commissie

Commissie: 17-03-2025
Agendapunt: 8.
Onderwerp: Opiniërende raadsconsultatie RES 2.0.

Afdeling: ROW
Opstellers: Robin Hafkamp/Frank Berghuis
Telefoonnummer: 0578-699494
E-mailadres: f.berghuis@heerde.nl

Portefeuille: K. Harink
Programma: Duurzaamheid/RO

De commissie geeft haar opvatting over:

1. De schets van de energievoorziening van de toekomst (hoofdstuk 1 van de memo).
2. Het proces van RES 1.0 naar RES 2.0 (hoofdstuk 2).
3. Het energieperspectief (hoofdstuk 3).
4. Het bod dat we in de RES 2.0 opnemen (hoofdstuk 4).

Aanleiding

In het klimaatakkoord van Parijs hebben we afgesproken dat we in 2050 CO₂-neutraal zijn. Daarvoor is het nodig dat we een duurzaam energiesysteem hebben dat ook betaalbaar en betrouwbaar is. Het lokaal opwekken en lokaal gebruiken van duurzame energie wordt daarbij steeds belangrijker. Om ons te ondersteunen bij de energietransitie werken we in de Regio Stedendriehoek samen aan een regionale energiestrategie; de RES. De eerste versie daarvan, de RES 1.0, stelden we vast in 2021. Nu zijn we bezig om deze strategie te actualiseren en werken we aan de RES 2.0. Een strategie die past bij de wereld van nu. En die de raad de komende jaren kan helpen bij het maken van keuzes op lokaal niveau. Om op die manier te zorgen voor een betaalbare, betrouwbare en duurzame energievoorziening voor onze inwoners. Voor duurzame energie is ruimte nodig, net zoals voor woningbouw, bedrijven en natuur. Maar de ruimte is beperkt. Daarom moeten we alle belangen goed afwegen. De RES helpt daarbij.

In januari van dit jaar heeft de regio Stedendriehoek een tweetal informerende webinars gehouden waarin de raden zijn geïnformeerd over (het proces om te komen tot) een RES 2.0. De gestelde vragen tijdens deze webinars – en de antwoorden daarop – treft u als bijlage bij deze discussienota (bijlage 2). Als vervolg op deze webinars hebben alle gemeenteraden bijgaande Memo RES 2.0 ontvangen (bijlage 1). De memo geeft een eerste beeld van de wijze waarop de RES 2.0 wordt uitgewerkt én van de voorlopige inhoud van deze geactualiseerde energiestrategie. U wordt gevraagd uw opvatting te geven over de belangrijkste onderdelen uit deze memo; de punten 1 tot en met 4 zoals bovenaan dit document verwoord. De vraag die voorligt is welke opmerkingen, aandachtspunten en kanttekeningen u (v.w.b. de vier punten) wilt meegeven voor de verdere ontwikkeling van de RES 2.0.

Overwegingen

Hieronder treft u een aantal overwegingen. De nummering van deze overwegingen sluiten aan bij de nummering van bovenstaande vier punten. We hopen dat deze overwegingen u helpen bij het voeren van de discussie én bij de opmerkingen, aandachtspunten en kanttekeningen die u wilt meegeven voor de verdere ontwikkeling van de RES 2.0.

1.1 Met de energievoorziening van de toekomst wordt de rol van de gemeente belangrijker

De energievoorziening wordt sterk decentraal en lokaal, veel zichtbaarder en dus ook veel meer onderdeel van de maatschappij. Energie-infrastructuur moet een plek krijgen in de fysieke leefomgeving. De rol van het gemeentebestuur wordt daarmee belangrijker. Ook omdat, meer dan voorheen, met eigen beleid en regelgeving lokaal gestuurd kan worden.

1.2 Met de energievoorziening van de toekomst verandert de rol van ondernemer en inwoner

Als eigenaar of mede-eigenaar van energiesystemen zijn inwoners en ondernemers niet langer alleen consument maar ook steeds vaker producent van energie. Daarmee vervullen ze een belangrijke rol in de overstap naar duurzame energie.

1.3 In de energievoorziening van de toekomst heeft de gemeente vrije ruimte voor keuzes

In de mix van bronnen voor het opwekken van duurzame energie zijn er lokaal keuzes te maken. Keuzes die er ook zijn voor de verschillende mogelijkheden voor het opslaan en bufferen van energie. De keuzes die de gemeente daarbij kan maken moeten passend zijn. Niet alleen ruimtelijk, maar ook maatschappelijk en politiek-bestuurlijk.

1.4 De energievoorziening van de toekomst biedt brede kansen

Als we met regionale en lokale investeringen onze eigen duurzame elektriciteit opwekken, blijven onze energie-uitgaven veel meer in de lokale gemeenschap aanwezig. Bovendien leiden deze investeringen tot kennisontwikkeling en werkgelegenheid en dus tot gunstige ontwikkelingen voor de lokale economie. Ook geeft eigen opgewekte duurzame energie meer prijszekerheid.

2.1 In RES 2.0 staat de hele energievoorziening centraal

In RES 1.0 is vooral gekeken naar welke vorm van energie opwekken het best past in het landschap. In RES 2.0 werken we aan een betaalbare, betrouwbare en duurzame energievoorziening die afgestemd is op de toekomstige energiebehoeften van onze regio. In RES 2.0 gaat het over de hele energievoorziening. De vraag naar energie, het aanbod van energie en de opslag en het flexibel gebruik van energie. Bij het aanbod kijken we, anders dan in RES 1.0, naar alle energiebronnen en energiedragers zoals omgevingswarmte, restwarmte, biogas, waterstof en kernenergie. Daarbij betrekken we grootschalige en kleinschalige opwekmogelijkheden.

3.1 Het energieperspectief als visie op de hele energievoorziening van de toekomst

Met het energieperspectief kunnen de gemeenten in de regio zelf invulling geven aan de ruimte die zij hebben bij het inrichten van een energievoorziening. Het bestaat uit uitgangspunten en principes en een vertaling daarvan in cijfers naar de ontwikkeling van regionale en lokale energiestromen tussen 2019 en 2050. Hiermee vormt het input voor lokaal beleid, brengt het inzicht in de uitdagingen die er zijn voor 2050 en helpt het om realistische doelen te stellen.

3.2 Vanuit het energieperspectief maken de partners in de regio samen afspraken

Deze afspraken zijn gericht op principes m.b.t. onder meer de status van het energievraagstuk bij het maken van fysieke plannen, energiebesparing en doelmatig energiegebruik, de opwek van energie in de regio waarbij het aandeel per gemeente kan verschillen, afstemming van grootschalige en kleinschalige energieopwekking, vergroting van de opslagcapaciteit van ons lokale energiesysteem.

3.3 Afspraken uit het energieperspectief worden praktisch uitgewerkt

Bij het maken van keuzes over energie gebruiken we in de regio energieprofielen: beelden van energievraag en energieaanbod, afgezet tegen de tijd. Met de energieprofielen werken we intensief samen met de netbeheerders. We kiezen zoveel mogelijk voor coöperatieve projecten en proberen te zorgen voor 50% lokaal eigenaarschap. Wat lokaal het best past is maatwerk.

3.4 Het energieperspectief biedt handelingsperspectief voor de korte termijn

Handelend vanuit het energieperspectief zijn er lokaal keuzes te maken waarmee kansen ontstaan voor o.m. het dempen van netcongestie.

4.1 Het bod in de RES 2.0

In de RES 2.0 handhaven we ons bod uit de RES 1.0. Wij geven onszelf daarbij de uitdaging om dit bod (1,07 TWh) in 2035 te realiseren. Dit doen we op basis van onze visie op de energievoorziening in 2050 en de energiestromen die daarbij horen.

Vervolg

De **informerende** webinars in januari waren een eerste stap in het proces om te komen tot een RES 2.0. We zijn op dit moment bij de volgende stap: een **opiniërende** bespreking in alle raden van bijgaande memo. In Heerde doen we dat aan de hand van deze discussienota. Uw input uit deze bespreking wordt verwerkt in een verslag en door de Stedendriehoek betrokken bij het verdere proces om te komen tot een RES 2.0. Zoals weergegeven op de laatste pagina van bijgaande memo worden de gemeenteraden ook in het vervolgproces actief betrokken. Later dit jaar komt de concept/ontwerp RES voor **oordeelsvorming** terug bij uw raad, waarna u tot slot ook om een **besluit** wordt gevraagd over de definitieve RES 2.0.

Bijlagen:

1. Memo RES 2.0
2. Q&A Webinars RES 2.0